

ELS PRONOMS.

Personals.

Són les paraules amb les quals anomenem qualsevol de les tres persones gramaticals sense usar un substantiu. Es diuen pronoms perquè substitueixen o equivalen a un nom o sintagma nominal.

	1a PERS.	2a PERS.	REFLEXIU	1a PERS.	2a PERS.	REFLEXIU
	SG			PL		
N	ἐγώ	σύ	-	ἡμεῖς	ὕμεῖς	σφεῖς
A	ἐμέ / με	σέ / σε	ἑ / ἐ	ἡμᾶς	ὕμᾶς	σφᾶς
G	ἐμοῦ / μου	σοῦ / σου	οῦ / οὐ	ἡμῶν	ὕμῶν	σφῶν
D	ἐμοί / μοι	σοί / σοι	οἱ / οἶ	ἡμῖν	ὕμῖν	σφίσι (ν)

Presenta formes tòniques i àtones. Les àtones no poden iniciar oració.

No existeix un pronom propi de 3a persona. S'usa el demostratiu αὐτός, αὐτή, αὐτό.

Els pronoms poden aparèixer reforçats amb la partícula enclítica -γε: ἐγώγε, ἐμέγε, σύγε... (jo mateix...).

Reflexius.

Reflecteixen l'acció verbal cap al subjecte; és a dir, el que realitza l'acció verbal (subjecte) és el mateix que la rep (objecte). Poden fer la funció de pronoms o d'adjectius.

	1a PERS.	2a PERS.	3a PERS.	1a PERS.	2a PERS.	3a PERS.
	SG			PL		
A	ἐμαυτόν, ἑν	σεαυτόν, ἑν	ἐαυτόν, ἑν, ὁ	ἡμᾶς αὐτούς, ἄς	ὕμᾶς αὐτούς, ἄς	ἐαυτούς, ἄς, ἄ
G	ἐμαυτοῦ, ἑς	σεαυτοῦ, ἑς	ἐαυτοῦ, ἑς, οὐ	ἡμῶν αὐτῶν	ὕμῶν αὐτῶν	ἐαυτῶν
D	ἐμαυτῷ, ἡ	σεαυτῷ, ἡ	ἐαυτῷ, ἡ, ῶ	ἡμῖν αὐτοῖς, αῖς	ὕμῖν αὐτοῖς, αῖς	ἐαυτοῖς, αῖς, οῖς

Per la 3a persona del plural també poden trobar-se les formes σφᾶς αὐτούς, ἄς...

En comptes de σεαυτόν i ἐαυτόν també es pot trobar σαυτόν i αὐτόν (formes contretes).

Els reflexius no fan mai la funció de subjecte i es refereixen a la mateixa persona que el subjecte de l'oració.

-Γνῶθι σεαυτόν. (Coneix-te a tu mateix)

Són pronoms o adjectius que indiquen propietat.

	1a PERS.	2a PERS.	3a PERS.
N	ἐμός, ἡ, ὄν	σός, ἡ, ὄν	ός, ἡ, ὄ
N	ἡμέτερος, α, ον	ὕμέτερος, α, ον	σφέτερος, α, ον

Les formes de possessiu de 3a persona són poc usades; en canvi, es fan servir, després del substantiu, els genitius αὐτοῦ, αὐτῆς, αὐτῶν.

ὁ πατήρ αὐτοῦ (el pare d'ell > el seu pare)

Els possessius de 1a i 2a persona poden ser substituïts pel genitiu dels pronoms personals:

ὁ ἐμός πατήρ / ὁ πατήρ μου (el meu pare)

Recíprocs.

Expressen que l'acció verbal és feta per dos (l'un a l'altre) o es produeix alhora entre dos o més individus que l'exerceixen els uns sobre els altres.

	masc	fem	neutre
A	ἀλλήλους	ἀλλήλας	ἀλλήλα
G	ἀλλήλων		
D	ἀλλήλοις	ἀλλήλαις	ἀλλήλοις

Demonstratius.

Indiquen la situació de l'objecte del qual es parla respecte el parlant. També s'anomenen deíctics (δείκνυμι: mostrar, assenyalar).

-ὅδε, ἥδε, τόδε = *hic, haec, hoc* (aquest, aquesta, això).

Es forma mitjançant la declinació de l'article més la partícula invariable -δε.

-ἐκεῖνος, ἐκεῖνη, ἐκεῖνο = *ille, illa, illud* (aquell, aquella, allò).

-αὐτός, αὐτή, αὐτό = pronom de 3a persona (ell, ella, allò).

Té tres usos diferents:

- Emfàtic (*ipse*): αὐτός λέγεις (tu mateix ho dius). Apareix al costat del substantiu o fent referència al subjecte.
- Identitat (*idem*): τὸ αὐτὸ λέγεις (dius el mateix). Apareix precedit de l'article.
- Anafòric (*is*): ὁρῶ αὐτὸ (el veig).

-οὗτος, αὕτη, τοῦτο = *iste, ista, istud* (aqueix, aqueixa, això).

Es forma mitjançant l'arrel τουτ- i ταυτ- més les desinències de la 2a, 1a tema en η, 2a. A excepció dels nominatius masculins i femenins, que presenten l'arrel sense la τ inicial.

οὗτος, αὕτη, τοῦτο						
	SG			PL		
	masc	fem	neutre	masc	fem	neutre
N	οὗτος	αὕτη	τοῦτο	οὗτοι	αὗται	ταῦτα
A	τούτον	ταύτην	τοῦτο	τούτους	ταύτας	ταῦτα
G	τούτου	ταύτης	τούτου	τούτων		
D	τούτῳ	ταύτῃ	τούτῳ	τούτοῖς	ταύταῖς	τούτοῖς

Interrogatius.

τίς, τί (qui?, què?, quin?)				
	SG		PL	
	masc	neutre	masc	neutre
N	τίς	τί	τίνες	τίνα
A	τίνα	τί	τίνας	τίνα
G	τίνος / τοῦ		τίνων	
D	τίνι / τῷ		τίσι (ν)	

El neutre τί també pot tenir un valor adverbial (per què? com? quant?...):

-τί λέγεις τοῦτο; (per què dius això?)

Altres interrogatius:

πότερος, α, ον / όπότερος, α, ον (quin dels dos?)

πόσος, η, ον / όπόσος, η, ον (quant?)

ποῖος, α, ον / όποῖος, α, ον (qui/quin?)

Oracions interrogatives.

Les oracions interrogatives directes van introduïdes per partícules, adverbis o pronoms interrogatius. Els adverbis fan de CC i els pronoms depèn del cas en el que estiguin.

El signe d'interrogació grec és ;

Introduïdes per partícules: ἤ, ἄρα (potser) // ἄρ'οὐ(potser no).

-ἤ/ἄρα ἀσθενεῖ ὁ ἀδελφος μου; (Potser el meu germà està malalt?)

-Ἄρ'οὐ τοῦτο δίκαιον ἐστίν; (Potser això no és just?)

Introduïdes per pronoms:

-Τίς εἶ; τί λέγεις περὶ σεαυτοῦ; (Qui ets? Què dius sobre tu mateix?)

Interrogatives dobles o compostes.

Les oracions interrogatives dobles consten de dues o més oracions que s'exclouen mútuament. Van introduïdes per aquestes partícules:

εἰ / πότερον ... ἢ / ἢ οὐ - ἢ μή // εἴτε / εἰ... εἴτε / εἴτε οὐ - εἴτε μή (potser/si ... o si/o/o no)

-Πότερον λέγεις ἢ αἰδεῖς; (Potser parles o cantes?)

Indefinites.

Designen un referent de manera indeterminada.

El més usat és **τις, τι** (algú, alguna cosa). Declina igual que l'interrogatiu però sense accent sobre la iota.

Pot presentar la forma ἅπτα per N i A pl neutre.

Altres indefinits:

ἐκαστος, η, ον (cadascú)

ἐκάτερος, α, ον (cada un dels dos)

ἄλλος, η, ο (altre)

ἕτερος, α, ον (l'altre)

οὐδεὶς, οὐδεμία, οὐδέν (ningú, res, cap)

μηδεὶς, μηδεμία, μηδέν (ningú, res, cap)

formats sobre el numeral εἷς, μία, ἓν